

Załącznik do uchwały Nr XXXIII/211/2009
Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 26 marca 2009 r.
W sprawie zatwierdzenia „Planu odnowy wsi Górne na lata 2009 – 2015”

PLAN ODNOWY WSI GÓRNE NA LATA 2009 - 2015

Górne, Gmina Gołdap 2009

Spis treści

1.	Charakterystyka wsi Górne	3
1.1	Stan aktualny	3
1.2	Rys historyczny	7
2.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	9
2.1	Charakterystyka ludnościowa	9
2.2	Charakterystyka infrastruktury technicznej	11
2.2.1	Sieć wodociągowa	11
2.2.2	Energia elektryczna	12
2.2.3	Sieć drogowa	12
2.3	Charakterystyka gospodarcza	13
2.4	Inwentaryzacja zasobów kulturowych	15
2.5	Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych	19
2.6	Obszar Chronionego Krajobrazu	22
2.	Analiza SWOT	23
3.	Planowane zadania inwestycyjne	27

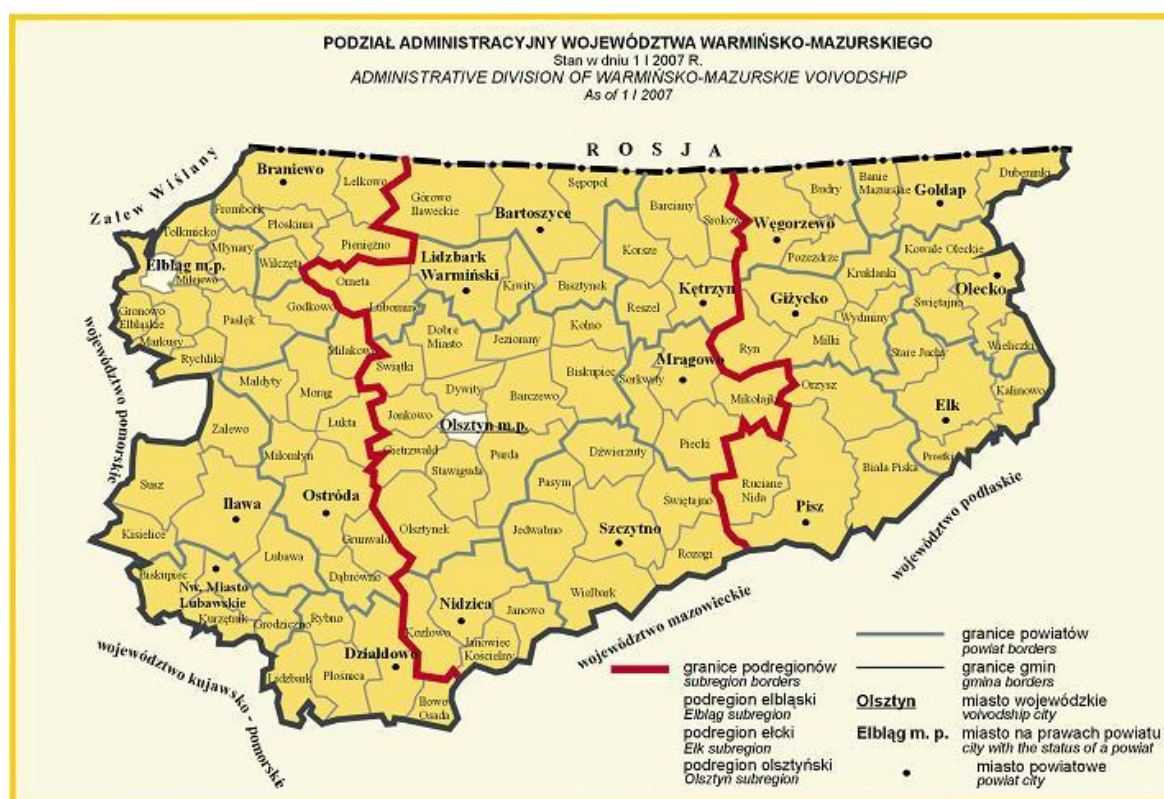
1. Charakterystyka wsi Górne

1.1 Stan aktualny

Wieś Górne leży w północno-zachodniej części Pojezierza Zachodniosuwalskiego. Położona jest 11 km na południowy wschód od Gołdapi.

Górne zostało założone w 1565 r. (podobnie jak Gołdap). Wieś leży w granicach administracyjnych województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie gołdapskim, gminie Gołdap.

Rys 1. Podział administracyjny województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: Urząd Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego, www.stat.gov.pl

Górne jest sołectwem, w skład którego wchodzi dwie miejscowości: Górne oraz Regiele. Siedziba sołtysa znajduje się w Górnem.

Tabela 1 Sołectwa Ziemi Gołdapskiej

Lp.	Nazwa sołectwa	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1	Babki	Babki, Żelazki
2	Bałupiany	Bałupiany, Niedrzwica, Piękne Łąki
3	Barkowo	Barkowo
4	Bitkowo	Bitkowo
5	Botkuny	Botkuny, Bronisze, Czarnówko, Jurkiszki, Kolniskzi, Szyliny

6	Dunajek	Dunajek, Dunajek Mały
7	Dzięgiele	Dzięgiele
8	Galwiecie	Galwiecie, Kołkowo
9	Główka	Główka, Boćwinka, Boćwiński Młyn, Dąbie, Kalniszki, Okrasin
10	Górne	Górne, Regiele
11	Grabowo	Grabowo
12	Jabłońskie	Jabłońskie, Rostek, Włosty
13	Jany	Jany, Janki, Osieki
14	Jeziorki Wielkie	Jeziorki Wielkie, Gieraliszki, Jeziorki Małe, Zielonka
15	Juchnajcie	Juchnajcie, Sokoły
16	Konikowo	Konikowo
17	Kośmidry	Kośmidry
18	Kowalki	Kowalki
19	Kozaki	Kozaki, Jabramowo, Janowo, Tatary, Wrotkowo
20	Łobody	Łobody, Grygieliszki
21	Marcinowo	Marcinowo, Błazejewo, Wronki Wielkie
22	Nasuty	Nasuty, Kamionki, Rudzie
23	Osowo	Osowo
24	Pietraszki	Pietraszki, Mażucie, Uźbale
25	Pogorzel	Pogorzel
26	Rożyńsk Wielki	Rożyński Wielki, Nowa Boćwinka, Rożyńsk Mały
27	Siedlisko	Siedlisko
28	Skocze	Skocze
29	Suczki	Suczki, Pietrasze
30	Wiłkajcie	Wiłkajcie, Samoniny
31	Zatyki	Zatyki, Wilkasy

Źródło: Urząd Miejski w Gołdapi

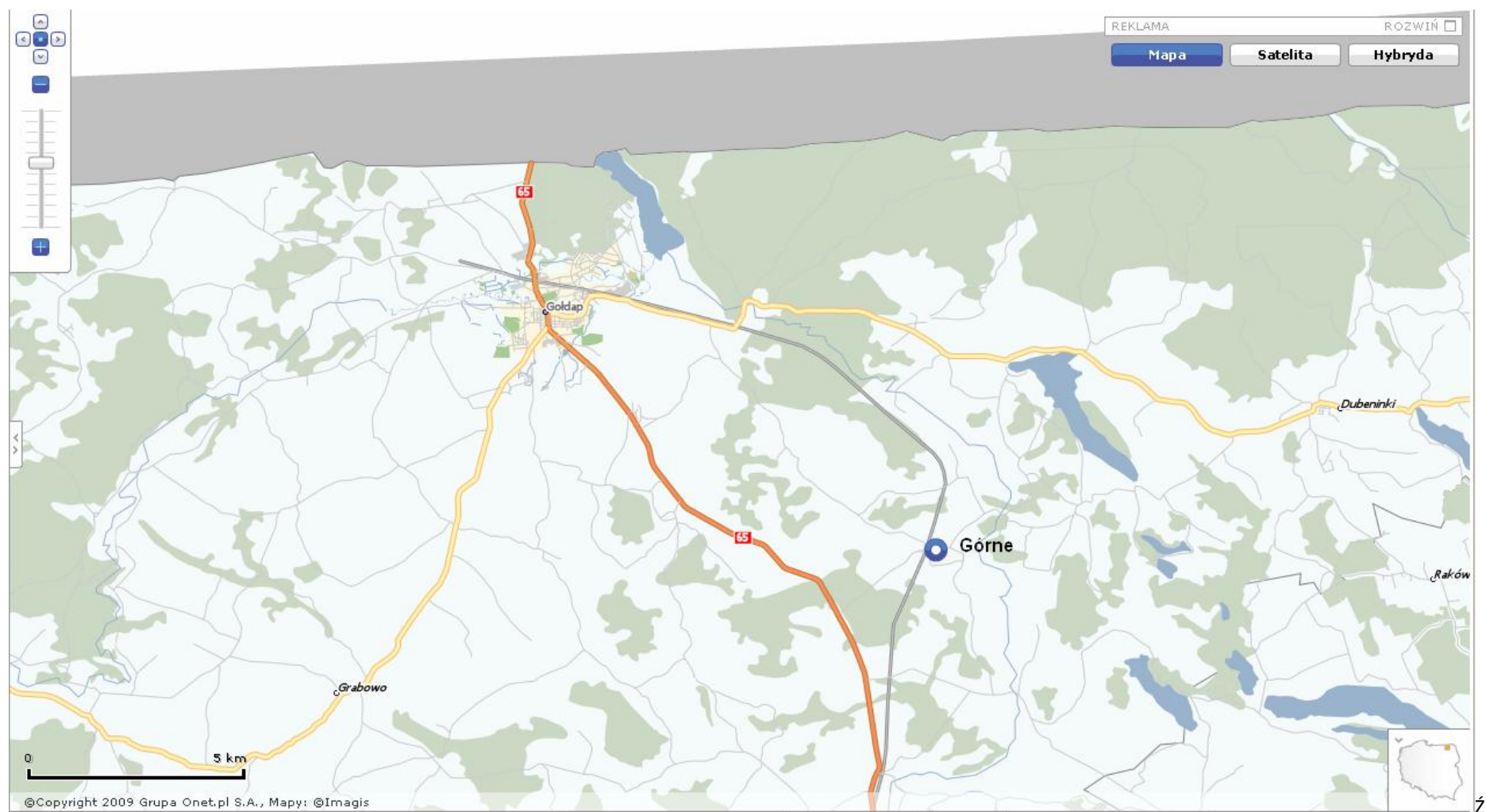
Liczba mieszkańców wsi, według stanu na 31/12/2008 wyniosła 113, w tym 92 to osoby dorosłe, a 21 to osoby do 18-tego roku życia. Kobiety stanowiły 46,1% ludności stan, a 53,1 % mężczyźni.

We wsi działa także Ochotnicza Staż Pożarna.

Wieś Górne położona jest z dala od głównych dróg województwa. Jest oddalona ok. 2,5 km od drogi krajowej 65 prowadzącej od granicy państwa - Gołdap - Olecko - Ełk - Grajewo - Mońki - Białystok - Bobrowniki - granica państwa.

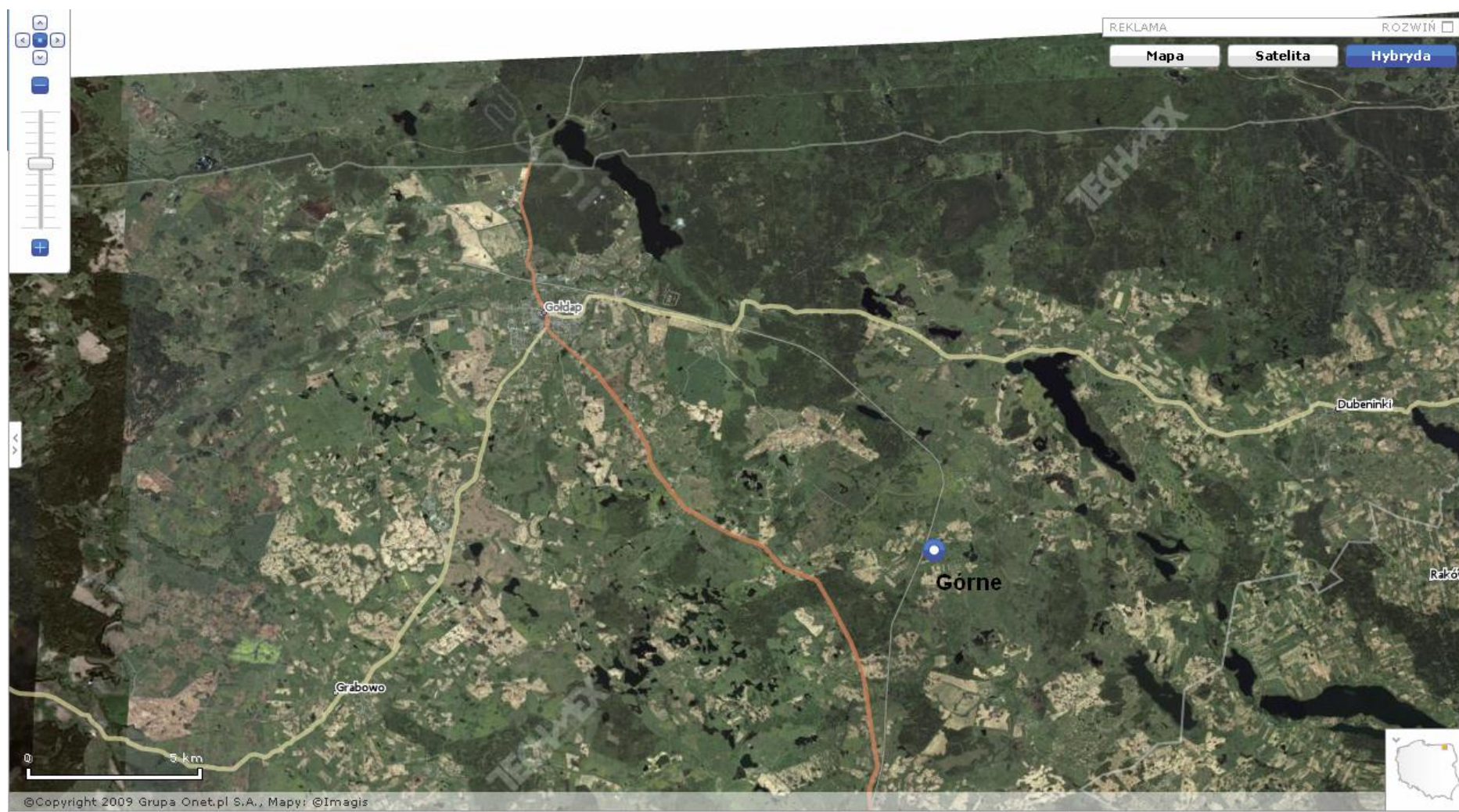
W Górnem rozpoczyna swój bieg droga powiatowa nr 418 prowadząca do Zawiszyna, której długość w powiecie gołdapskim wynosi 11,30 km.

Mapa 1 Lokalizacja wsi Górne

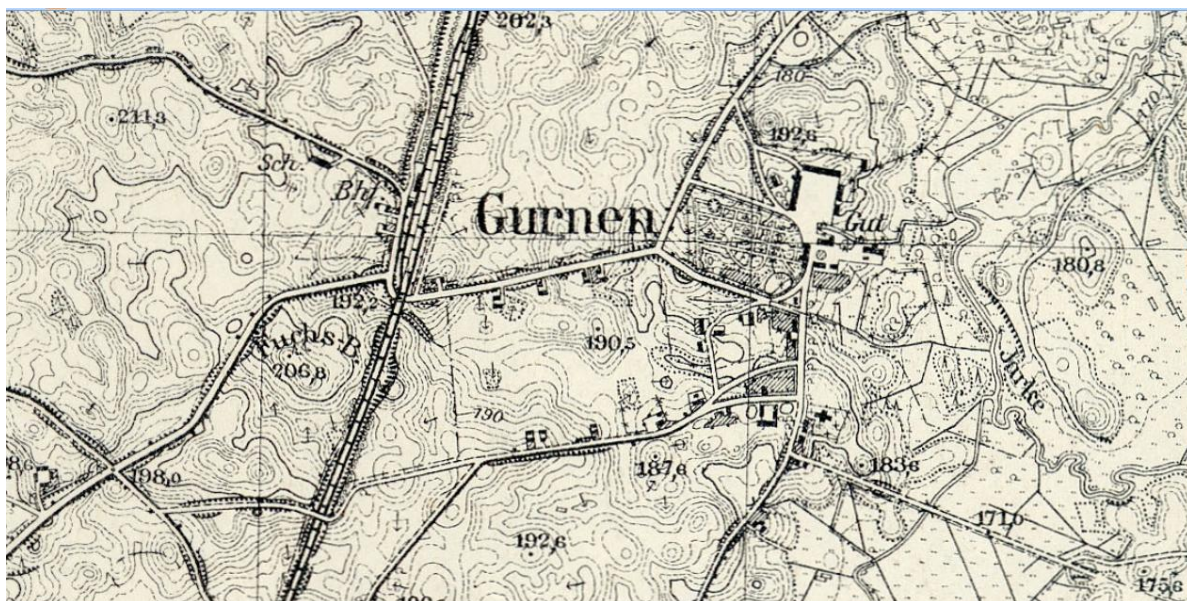
ródło: www.zumi.pl

Mapa 2 Lokalizacja wsi Górne.

Źródło: www.zumi.pl

1.2 Rys historyczny

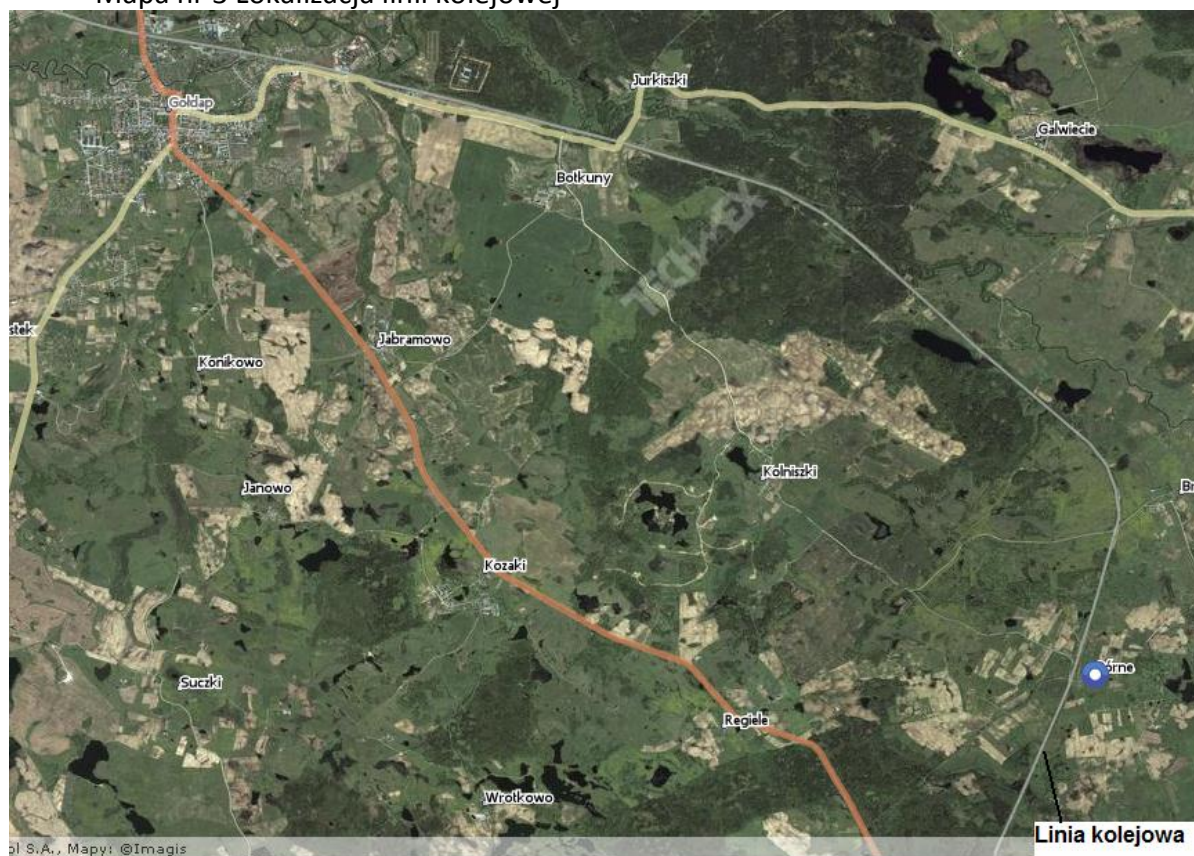
Górne zostało założone w 1565 r. Wieś była duża i bogata. Droga musiała stanowić ważny punkt na szlaku, ponieważ pozostała po niej granitowa kostka i bruk wykonany z miejscowych narzutniaków.

W latach 1515-1617 w Górnem wybudowano kościół. Parafia zasiedlona była głównie przez ludność litewską. W 1818 r. liczyła 2597 osób, z czego 600 parafian znało język litewski. W 1574 r. wybudowano kościół drewniany, który był czynny do początku XVII wieku. Natomiast w latach 1612-1617 został wybudowany nowy, murowany kościół. Kościół został przebudowany w 1840 r. a do końca XIX wieku w kościele msze odprawiano w języku polskim.

W 1710 r. na skutek epidemii dżumy wymarła prawie cała ludność wsi.

Wieś leży na terenie starej linii kolejowej Gołdap-Olecko (Elk), która została uruchomiona 1 lipca 1879 r. Do końca II Wojny Światowej była ważnym strategicznie i gospodarczo szlakiem. W 1945 r. została zdemontowana przez Rosjan i odbudowana w 1949 r. W 1941 r. pociąg odległość 43 km pokonywał w niecałą godzinę, a na początku lat 70-tych podróż trwała ponad 2 godziny. Od 1 kwietnia 1993 r. zawieszono kursowanie pociągów pasażerskich i linią jeździły tylko pociągi towarowe.

Mapa nr 3 Lokalizacja linii kolejowej

Źródło: www.zumi.pl

W Górnem znajduje się nieczynny już przystanek kolejowy. Położony jest on na skraju miejscowości (11,6 km szlaku) niegdyś zwany był Gurnen. Przez wieś przechodził jeden tor, był także jeden peron. Niedaleko znajduje się budynek dworcowy zbudowany z czerwonej cegły, który w chwili obecnej jest opuszczony i zdewastowany.

W latach 1944-1945 w skutek działań wojennych wieś została całkowicie zniszczona, a ludność opuściła Górne. Zniszczenia ciągnęły się aż do miasta i jeziora Gołdap. Położona ok. 1,5 km od wsi głęboka dolina potoku stanowiła ważną linię obronną niemieckich wojsk. Po stronach drogi można zauważyć usunięte żelbetonowe kozły, które stanowiły zapory przeciwczołgowe, a także głębokie doły pozostałe po ziemniakach oraz resztki zasieków z druku kolczastego.

Z uwagi na długi okres porządkowania i rozminowywania terenów do 1947 r. we wsi nie było żadnych stałych mieszkańców, a zasiedlanie Górnego rozpoczęło się dopiero w roku 1948.

W okresie II wojny światowej w Górnym znajdował się cmentarz polowy, z którego w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XIX wieku ekshumowano zwłoki żołnierzy poległych w latach 1944-1945 do cmentarza żołnierzy rosyjskich we Wronkach.

Do 1954 r. wieś była siedzibą gminy Górne. W latach 1975-1998 administracyjnie miejscowość należała do województwa suwalskiego. Od 1998 r. administracyjnie miejscowość należy do województwa warmińsko-mazurskiego, powiatu gołdapsko-oleckiego, a od 01 stycznia 2002r powiatu gołdapskiego. Powiat zaistniał na administracyjnej mapie Polski 1 stycznia 2002 roku dzięki decyzji Rady Ministrów z dnia 31 maja 2001 roku i obejmuje trzy gminy, w tym jedną gminę miejsko-wiejską Gołdap i dwie wiejskie: Dubeninki i Banie Mazurskie. Siedzibą władz powiatu jest miasto Gołdap.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 Charakterystyka ludnościowa

W roku 2008 r. w Górnem mieszkało 113 osób, w tym 53 kobiety. Zdecydowaną większość mieszkańców (92) to osoby dorosłe. Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie ludności w okresie ostatnich 5 lat, tj. od 2004 do 2008 r.

Tabela 2 Struktura ludności wsi Górne

Nazwa wskaźnika	Stan na				
	31/12/2004	31/12/2005	31/12/2006	31/12/2007	31/12/2008
Ludność ogółem					
Ludność ogółem, w tym	116	121	122	115	113
< 18 lat	21	27	25	22	21
Dorośli	95	94	97	93	92
Kobiety	53	58	58	55	53
Mężczyźni	63	63	64	60	60
Ludność wg wieku					
0-6	11	10	10	8	8
7-15	10	15	13	12	11
16-19	2	3	3	4	4
20-60 (kobiety)	24	26	25	23	23
20-65	42	40	44	43	42

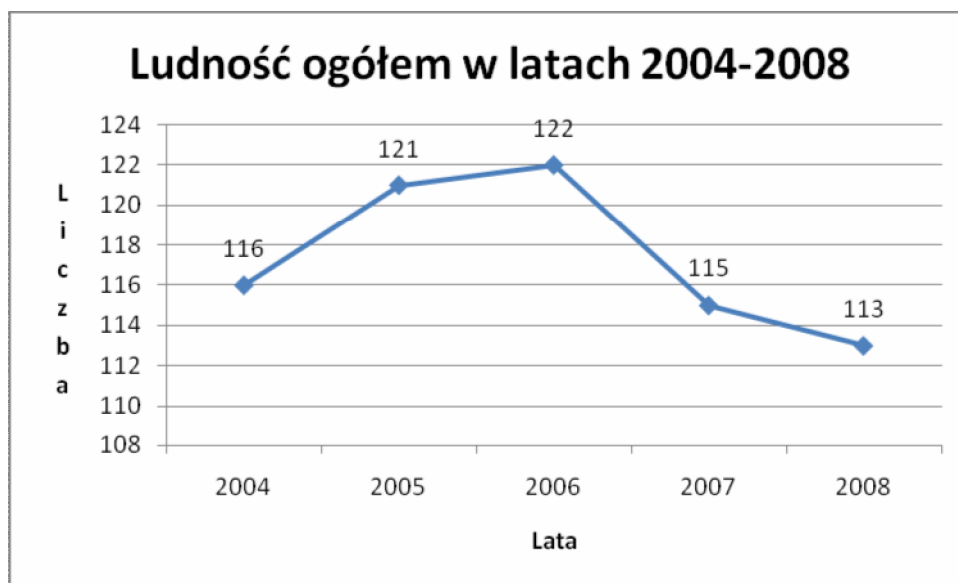
(mężczyźni)					
> 60 (kobiety)	18	18	18	18	17
> 65 (mężczyźni)	9	9	9	7	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Gołdapi

Mała liczba mieszkańców oraz stały odpływ ludzi młodych to główne problemy, z którymi zmagają się Górne. Zostały one również wskazane w Analizie SWOT w słabych stronach oraz zagrożeniach.

Biorąc pod uwagę ostatnie 5 lat zauważyć można spadek liczby osób zamieszkujących Górne (trend spadkowy Wykres 1). Trend ten utrzymuje się zarówno wśród osób dorosłych jak i osób do 18-tego roku życia. Liczba mieszkańców zwiększała się w latach 2005 oraz 2006, po czym w roku 2007 osiągnęła poziom niższy niż w 2004 r.

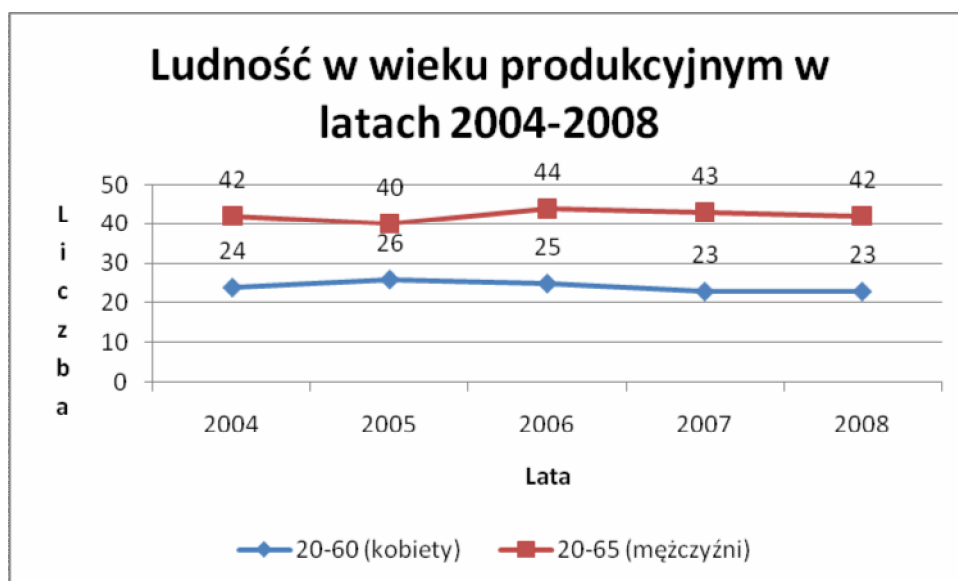
Wykres 1 Ludność ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Gołdapi

Liczba osób w wieku produkcyjnym od 2004 r. utrzymuje się właściwie na podobnym poziomie. Analizując wskaźnik można zauważyć wzrost w latach 2005 (kobiety) i 2006 (mężczyźni). Po niewielkich zmianach w latach 2006-2007 wskaźnik dla mężczyzn w 2008 osiągnął poziom z 2004 r., a dla kobiet był nieco niższy. Trendy te przedstawione zostały na Wykresie 2. Na potrzeby niniejszego opracowania za wiek produkcyjny przyjęto przedział 20-60 lata dla kobiet oraz 20-65 dla mężczyzn.

Wykres 2 Ludność w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Gołdapi

2.2 Charakterystyka infrastruktury technicznej

Górne jest podłączone do sieci wodociągowej i elektrycznej. Nie posiada centralnej sieci ciepłowniczej i kanalizacyjnej.

2.2.1 Sieć wodociągowa

Górne posiada ujęcie wody, które zaopatruje w wodę mieszkańców wsi. Ujęcie wody posiada dwie studnie głębinowe.

Pierwsza - studnia SW1 została wybudowana w 1981 r., ma głębokość 72 m i wydajność eksploatacyjną 63 m³/h przy depresji 5,7 m. SW1 eksploatowana jest przy pomocy agregatu głębinowego G 60, a SW2 GBA 2 10.

Drua – studnia SW2 wybudowana została wybudowana w 1988 r. na działce w pobliżu budynku stacji wodnej. Głębokość odwiertu wynosi 70 m, a wydajność eksploatacyjna 32 m³/h.

Pozwolenie wodnoprawne ustala pobór wody 5,4 m³/h i 43,5 m³/dobę. Rzędna wysokość ujęcia wody w Górnym wynosi 190,4 m n.p.m. Sieć wodociągowa rozciąga się na przestrzeni 4,9 km, w tym przyłącza stanowią 1,2 km. W 2006 roku pobrano z ujęcia 4.812 m³ wody, z tego sprzedano 4326 m³.

2.2.2 Energia elektryczna

Energia elektryczna jest dostarczana liniami napowietrznymi. Dostawa energii elektrycznej dla wsi obsługiwana jest przez Polską Grupę Energetyczną Dystrybucja Białystok Sp. z o.o. Zakład Sieci – Ełk.

2.2.3 Sieć drogowa

Przez Górne przechodzi droga asfaltowa klasy powiatowej nr 418, która prowadzi do Zawiszyna.

Pozostałe drogi prowadzące przez Górne są drogami gminnymi utwardzonymi i gruntowymi.

2.3 Charakterystyka gospodarcza

Górne jest wsią rolniczą. Większość mieszkańców utrzymuje się z pracy we własnych gospodarstwach rolnych. We wsi działa jeden sklep spożywczo-przemysłowy prowadzony przez jednego z mieszkańców.

Część mieszkańców dojeżdża do pracy do oddalonej o 11 km Gołdapi.

W Górnym prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, która ma swój budynek – remizę położoną przy głównej drodze prowadzącej przez wieś.

2.4 Inwentaryzacja zasobów kulturowych

W Górnem znajdują się ruiny kościoła ewangelickiego zbudowanego w latach 1515-1617. W 1574 r. wybudowano kościół drewniany, który był czynny do początku XVII wieku. Natomiast w latach 1612-1617 został wybudowany nowy, murowany kościół, przebudowany w 1840 r. Do końca XIX wieku w kościele msze odprawiano w języku polskim.

Ruiny kościoła wpisane zostały do rejestru Zabytków Nieruchomych pod numerem A-94/S 25 stycznia 1957 r. oraz pod numerem 10 - 13 lutego 1979 r.

Tuż przy ruinach kościoła usytuowany jest odrestaurowany w roku 2005 pomnik ku czci mieszkańców, którzy zginęli podczas I wojny światowej.

W ostatnich latach wybudowany został nowy kościół parafialny, usytuowany w sąsiedztwie b. stacji kolejowej.

We wsi istniał okazały pałac. W Górnem znajdują się pozostałości po zespole dworsko-parkowym, który został zniszczony w 1945 r.

W Górnym znajduje się także budynek byłej stacji kolejowej. Zbudowany z czerwonej cegły budynek jest obecnie niezamieszkały. Choć jego konstrukcja jest w dobrym stanie to obiekt jest opuszczony i stale dewastowany.

2.5 Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych

Wieś leży w północno-zachodniej części Pojezierza Zachodniosuwalskiego, którego teren to pagórkowata wysoczyzna polodowcowa, położona na wysokościach 200-250 m n.p.m. Występują tu liczne wzniesienia kemów oraz kilka rynien jeziornych.

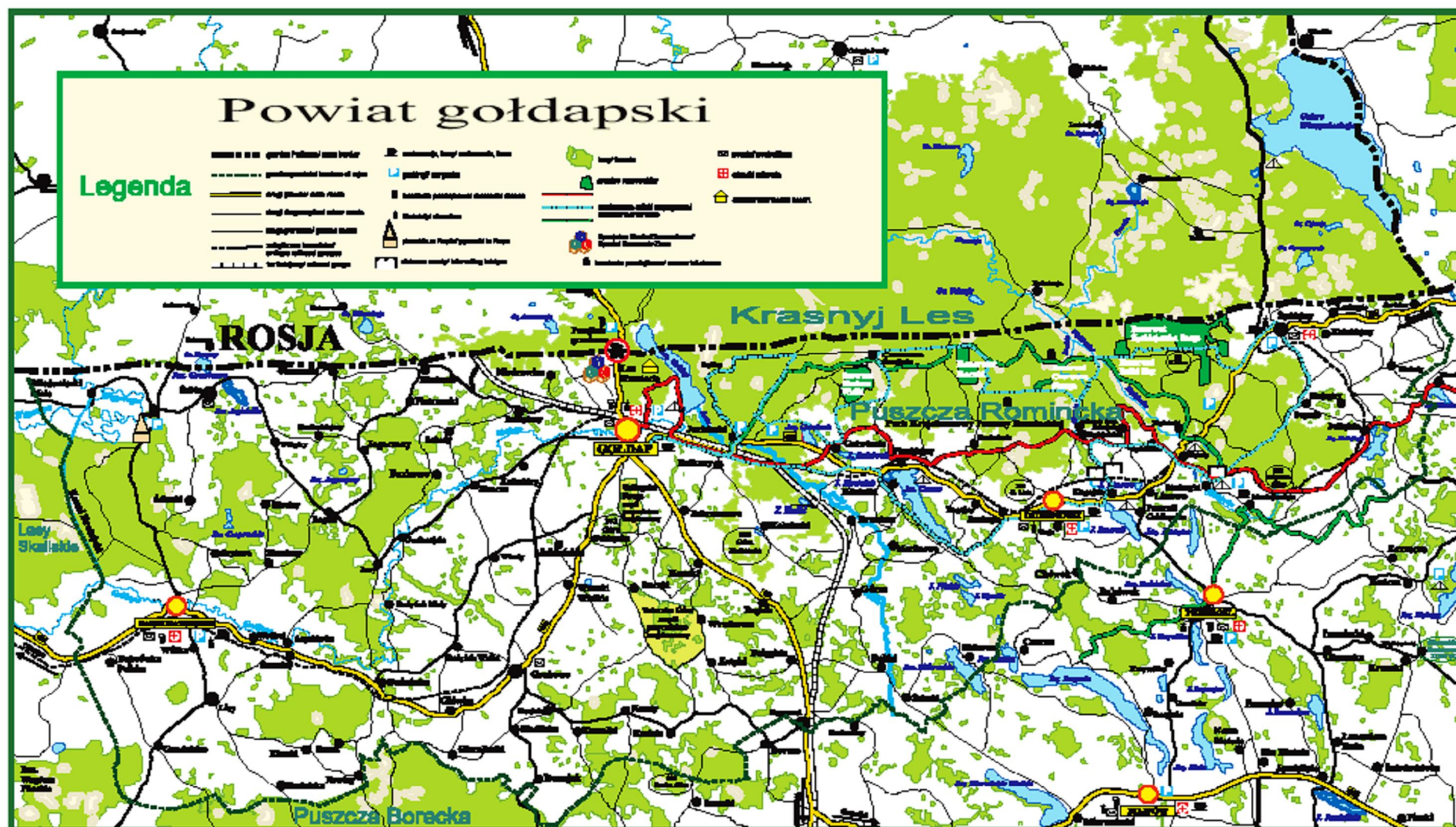
Wieś położona jest ok. 7 km od dwóch szlaków turystycznych - szlaku zielonego z Gołdapi do Jurkiszek oraz szlaku czerwonego. Na ok. 4 kilometrze szlaku zielonego znajduje się rozwidlenie drogi, którego prawa odnoga prowadzi drogą żwirową do Botkun, Kolniszek, Bronisz i Górnego.

W Górnym łączą się ze sobą dwie rzeki: Górny Potok i Pogorzelska Struga, które poprzez rzekę Jarką wpływają do jeziora Gołdapi. Jarka stanowi także początek szlaku kajakowego. Całkowita długość Gołdapy (z Jarką) wynosi 97 km. Szlakiem można dopłynąć do Bań Mazurskich lub dalej do Mieduniszek, a nawet Jeziora Mamry.

Górne położone jest także na terenie Puszczy Rominckiej, której powierzchnia całkowita liczy ok. 36 tys. ha. Z tego w obszarze Polski znajduje się ok. 12,5 tys. ha. Większość jej terytorium przynależy do Rosji - ok. 23,5 tys. ha.

Miejscowość Górne leży także w obszarze chronionego krajobrazu Doliny Błędzianki.

Mapa 4 Szlaki turystyczne powiatu gołdapskiego

Źródło: Gołdapska Organizacja Turystyczna; www.turystykagoldap.pl

2.6 Obszar Chronionego Krajobrazu

Górne leży w Obszarze Chronionego Krajobrazu (OChK) Doliny Błędzianki. Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 54 z 10 listopada 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr 175 z 16/11/2005 poz. 1951) powierzchnia OChK Doliny Błędzianki wynosi 5.994,5 ha na terenie powiatu Gołdap, w gminach Gołdap i Dubeninki.

„Granica Obszaru biegnie od m. Budy do punktu przecięcia drogi gruntowej i granicy województwa na zachód, prowadzi drogą gruntową do miejscowości Czarne, skąd dalej drogą gruntową biegnącą w kierunku północno-zachodnim wzdłuż jeziora Czarne, do drogi prowadzącej w kierunku południowo-zachodnim przez m. Ostrowo Pierwsze i Ostrowo i dalej tą drogą i następnie wzdłuż linii energetycznej do miejscowości Bronisze i dalej wzdłuż drogi do Gołdapi do skrzyżowania z nieczynną linią kolejową Olecko-Gołdap, następnie nieczynną linią kolejową w kierunku północno-zachodnim do drogi Gołdap - Żytkiejmy (granica wspólna z OChK Puszczy Rominckiej), następnie tą drogą do skrzyżowania z drogą gruntową na Botkuny i Kolniszki, wzdłuż tej drogi w kierunku południowo-wschodnim aż do **miejscowości Górne**, gdzie skręca w kierunku południowym i biegnie torem kolejnym Olecko-Gołdap do Rzecki Górny Potok (granica wspólna z OChK Wzgórz Szeskich), i dalej torem aż do miejsca przecięcia się toru kolejowego z linią energetyczną SN, następnie tą linią w kierunku południowo-wschodnim, a następnie południowym do miejsca skrzyżowania się linii energetycznej średniego napięcia z granicą administracyjną gminy Gołdap, następnie wzdłuż tej granicy w kierunku wschodnim aż do granicy województwa i następnie granicą województwa w kierunku północno-wschodnim do miejscowości Budy i punktu początkowego, czyli przecięcia drogi gruntowej i granicy województwa”¹¹.

¹¹ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia nr 54 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 10/11/2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr 175 z 16/11/2005 poz. 1951)

2. Analiza SWOT

Silne strony miejscowości	Słabe strony miejscowości
• atrakcyjne, nieskażone środowisko naturalne, „czyste” powietrze i wody, • bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe (rzeki, rzeźba terenu, bezpośrednie sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych), • bogata i cenna historia miejscowości • zintegrowana, aktywna społeczność lokalna, • brak uciążliwego przemysłu • bliskie sąsiedztwo (11 km) głównego lokalnego centrum gospodarczego miasta – Gołdap • dobre położenie względem drogi krajowej nr 65 (2,5 km)	• niski poziom infrastruktury technicznej • brak infrastruktury społecznej • mała liczba mieszkańców • brak podmiotów gospodarczych • niski poziom dochodu na mieszkańca • zbyt mała świadomość ekologiczna mieszkańców, • brak bazy turystycznej, pomimo cennych walorów środowiskowych • brak miejsca spotkań kulturalnych • infrastruktura drogowa wymagająca modernizacji • brak bezpiecznych ciągów pieszych
Szanse	Zagrożenia
• możliwości pomocy finansowej oferowanej przez fundusze unijne • duża podaż ziemi o względnie niskiej cenie • rosnące zainteresowanie mieszkalnictwem poza miastami • rozwój gospodarstw agroturystycznych, • rolnictwo ekologiczne,	• stały odpływ ludzi młodych • niedostateczny poziom środków finansowych na infrastrukturę • brak wpływu na stan czystości rzek i atmosfery

Przedstawiona powyżej analiza słabych i mocnych stron wsi Górne oraz szans i zagrożeń wynikających z otoczenia zewnętrznego została wypracowana na podstawie przeprowadzonej charakterystyki sytuacji społeczno-gospodarczej w ostatnich latach oraz uwarunkowań stanu infrastruktury technicznej i społecznej.

Wizja dla miejscowości Górne w perspektywie roku 2015 została zdefiniowana następująco:

Górne zadbaną, malowniczą miejscowością, w której podwoiła się liczba mieszkańców i która jest uznanym miejscem na turystycznych szlakach Mazur Garbatych

Podstawowym celem Planu Odnowy Wsi Górne jest realizacja działań, które podniosą standard życia mieszkańców, wpłyną na atrakcyjność zamieszkania oraz stworzą załączki znaczenia turystycznego miejscowości.

Niedostatek środków finansowych nie pozwala na realizację wszystkich inwestycji, dzięki którym możliwe byłoby szybkie osiągnięcie wizji rozwoju Górnego. Szansą dla wsi są dotacje z programów Unii Europejskiej na realizację wybranych przedsięwzięć.

Biorąc pod uwagę przedstawione analizy można zdefiniować następujące kierunki rozwoju wsi:

1. Rozwój atrakcyjności zamieszkania i stworzenie podwalin dla turystyki.

Górne położone jest w niedalekiej odległości od siedziby gminy Gołdapi (ok. 11 km) i w odległości zaledwie 2,5 km od drogi krajowej nr 65, dlatego zapewnienie minimalnej infrastruktury technicznej w miejscowości może pomóc w umieszczeniu jej na trasie szlaków turystycznych gminy Gołdapi.

Górne posiada niezwykle cenne walory środowiskowe. Należąc do obszaru „Zielonych Płuc Polski”, a także do Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Błędzianki posiada „czyste” powietrze i wody. W pobliżu miejscowości nie został zlokalizowany przemysł ciężki, co ma wpływ na to, że środowisko jest tutaj nieskażone. Miejscowość położona jest w malowniczej scenerii. Teren jest pagórkowaty, a w pobliżu znajdują się lasy i rzeki, które umożliwiają organizację spływów kajakowych. W odległości kilku kilometrów od wsi wyznaczone zostały piesze i rowerowe szlaki turystyczne.

Ponadto Górne posiada bogatą i tragiczną przy tym historię, którą przypominają pozostałości kilku zabytków. Mogą stać się atrakcjami turystycznymi miejscowości (ruiny kościoła ewangelickiego, pozostałości zespołu dworsko-pałacowego).

Realizacja kierunku „Rozwój atrakcyjności turystycznej miejscowości” służyć mogą następujące działania:

- 1) Budowa miejsc postojowych przy ruinach kościoła.
- 2) Budowa świetlicy wiejskiej.
- 3) Budowa nowego obiektu Ochotniczej Straży Pożarnej
- 4) Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wraz z drogą dojazdową.
- 5) Budowa chodników we wsi i rozszerzenie oświetlenia ulicznego
- 6) Tworzenie gospodarstw agroturystycznych i produkujących żywność ekologiczną.
- 7) Opracowanie produktów turystycznych.
- 8) Wykonanie oznakowania drogowego i turystycznego
- 9) Poprawienie dostępności komunikacyjnej (modernizacja dróg).
- 10) Zagospodarowanie obiektu zlikwidowanej stacji kolejowej
- 11) Włączenie b. torowiska do turystycznych szlaków rowerowych regionu
- 12) Stworzenie przywilejów podatkowych dla pożądaných usług handlowych i usługowych
- 13) Opracowanie monografii historii miejscowości
- 14) Uporządkowanie obszaru parku dworskiego
- 15) Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

2. Rozwój infrastruktury i poprawa estetyki wsi.

Przez Górne przechodzi droga powiatowa – asfaltowa oraz drogi gminne (asfaltowa i gruntowa). Miejscowość leży ok. 2,5 km od drogi krajowej nr 65, która prowadzi na Gołdapi. Droga jest jednak w złym stanie technicznym.

Budowa chodników poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, a także wpłynie na estetykę miejscowości. Poprawienie dostępności komunikacyjnej wsi umożliwi lepszy dostęp do miejscowości zarówno mieszkańcom jak i turystom.

Realizacja kierunku „Rozwój infrastruktury i poprawa estetyki wsi” służyć mogą następujące działania:

- 1) Budowa chodnika po obu stronach drogi powiatowej.
- 2) Remont istniejących dróg.
- 3) Doprowadzenie drogi asfaltowej do zabytków wsi (ruin kościoła i pozostałości zespołu dworsko-pałacowego).

3. Uatrakcyjnienie warunków życia na wsi.

Obecnie coraz powszechniejsze staje się zjawisko opuszczania miast i osiedlania się na terenach podmiejskich. Wpływ na to mają również niższe ceny nieruchomości i działek na terenach wiejskich niż w miastach. Górne ze względu na bliskie położenie do Gołdapi oraz niskie ceny działek ma szansę stać się miejscowością, do której przeprowadzać się mieszkańcy Gołdapi.

Budowa małego centrum kulturalnego, w którym będą mogli spotykać się mieszkańcy wsi również podniesie atrakcyjność życia w Górnym.

Poprawa warunków życia w Górnym wpłynie na wzrost standardu życia ludności oraz zatrzymanie odpływu ludności szczególnie młodzieży.

Realizacja kierunku „Uatrakcyjnienie warunków życia na wsi” służyć mogą następujące działania:

- 1) Budowa świetlicy wiejskiej.
- 2) Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wraz z drogą dojazdową.
- 3) Poprawa dostępności komunikacyjnej (remont dróg).

3. Planowane zadania inwestycyjne

Lp.	Nazwa zadania	Opis zadania	Wartość brutto w PLN
1	Budowa chodnika po obu stronach drogi powiatowej nr 1792N	- roboty rozbiórkowe, prace ziemne, wykonanie podbudowy i konstrukcji, wykonanie Ścieków drogowych i wjazdów, ułożenie nawierzchni, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego; - szerokość chodnika 170 - 200 cm, długość chodnika 515 mb, powierzchnia całkowita ok. 975 m²	210 707,18
2	Budowa miejsc postojowych przy ruinach kościoła z XVII w.	- roboty rozbiórkowe, prace ziemne, wykonanie podbudowy i konstrukcji, ułożenie nawierzchni z płyt asfaltowych 40 x 60 x 10; - długość miejsc postojowych 47,5 m, szerokość miejsc postojowych od 3,0 do 5,0 mb., powierzchnia całkowita miejsc postojowych 158 m²	32 298,37
3	Budowa Świetlicy wiejskiej	budowa nowego obiektu Świetlicy wiejskiej (budynek jednokondygnacyjny z poddaszem użytkowym o powierzchni całkowitej 177 m² - sala widowiskowa, aneks kuchenny,	252 653,54

		sanitariaty, hol)	
4	Zagospodarowanie terenu przy Świątlicy wraz z drogą dojazdową	– budowa drogi dojazdowej od drogi powiatowej nr 1792N (pow. 101,5 m²), budowa chodnika dla pieszych (pow. 72,0 m²)	
5	Razem		